

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1855.

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.

ΦΥΛΛ. 132.

ΤΑ ΠΕΡΙΛΗΠΤΑ.

(Συνέχεια. "Ιδε πολλὰ δ. ΡΑΑ")

—ο—

Μόλις δὲ κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὰς βασιλικὰς τιμὰς τὰς ὁποίας ἀπέδιδε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν πρώην συμμάχων του, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ πρῶτον παρήγγειλε τὸν Λοδοβίκον νὰ ἔλθῃ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Ἐν τοσούτῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τῆς περιστάσεως περὶ ἧς ὁμιλήσαμεν, ἔγραψε πρὸς τὸν Κ. Γροσσεντέιν τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν, θέλων πρὸ πάντων νὰ τὸν ἐκφράσῃ.

« Ὁ κάτοχος τῆς Σφραγίδος εἰδοποιεῖ τὸν Κ. βαρόνον ὅτι εἶναι πάντα περιττὸν νὰ μεταχειρίζεται κατ' αὐτοῦ τὰς ραδιουργίας εἰς ἃς φαίνεται ὅτι καταφεύγει. Γνωρίζει τὰ πάντα, καὶ δύναται νὰ κάμῃ τὸν Κ. βαρόνον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ μετανήσωσι διὰ τὰς φανεράς καὶ κρυφίας ἐχθροπραξίας των. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἤκεσθῃ εἰς τὸ νὰ τιμωρήσῃ ἐλαφρῶς τοὺς ἐναντίον του ἐργαζομένους

μικροὺς ὑπηρέτας, ὥστε ν' ἀποτραπῶσι τὴν τέχνην αὐτὴν πολεμῶντι ὅμοις νὰ ἀναγκείλῃ πρὸς τὸν Κ. βαρόνον ὅτι εἴαν ποτε ἀνανεωθῇ ἡ ἀπόπειρα, θέλει ἐπιπέσει κατὰ τοῦ ἀληθοῦς πρωταγωνιστοῦ, καὶ θέλει τὸν τιμωρήσει.

« MESS CONSCIA RECTI. »

Ἡ εἰδήσις τῶν συμβάντων εἰς τὸ καφετεῖον ἤτο ἤδη γνωστὴ εἰς τὸν Κ. Γροσσεντέιν, ὅτε ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν ἧτις τὸν κατετάραξε.

— Ποίου εἶδους ἄνθρωπος εἶναι αὐτός! ἀνέκραξεν ἔξω φρονῶν. Καὶ ἔτρεχεν ὡς μαινόμενος εἰς τὸν βάλανόν του, ὅτε μικρὸς τις ὑπηρέτης τῆς Κ. λέφτ ἐνεχείρισε πρὸς αὐτὸν γραμμάτιον περιέχον τὰ ἐξῆς:

« Εἶδα τὸν δαίμονα καὶ συνομιλήσα ἐν ἐκστάσει μετ' αὐτοῦ. Καὶ φαίνεται μὲν ἐπικίνδυνος, ἀλλ' εἶναι κοινωνικός. Νομίζω ἄρα κατορθωτὴν καὶ ἀσφαλτέραν τοῦ πολέμου εἰρήνην συνήκης. Ἐλθέ νὰ συσκερθῶμεν. »

— Ἡ Ἀμαλία ἔχει ἴσως δίκαιον, εἶπεν ὁ Γροσσεντέιν· θάνατι νὰ μάθωμεν ἐπὶ ποίῳ ὅρῳ. . . . Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐντὸς ὀλίγου εὐρίσκονται τὰ μέτα,

διὰ νὰ ἐξοφλήτῃ τις τὸ χρέος του διὰ μικρῶν . . . ὡς δακτύλιον χρυσοῦν ἐφ' οὗ ἦτο γεγραμμένον τῆς Ἀμαλίας τὸ ὄνομα, κτλ. κτλ.

— Ἐξοχώτατε!

— Ὑπάγω εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Κ. Ζέρτ, καὶ ἀντύχῃ ἀνάγκῃ εἰδοποιήσέ με.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Φρεδερίκος ἐδιπλασίωζε τὴν δραστηριότητά του· τὴν πάλιν ἀρχίσασαν ἤδη, ἐόλεπε πολλὰ ἐπικίνδυνον, καὶ ἐπομένως εἶχεν ἀνάγκην ὅλων του τῶν δυνάμεων. Μελετήσας καλῶς τὰ νέα του καθήκοντα, ἀπεφάσισε νὰ ἀναλάβῃ αὐτὰ ἀμέσως. Ὅθεν ἀνέβη εἰς τὸ ὄχημά του, περιῆλθεν ὅλα τὰ μέρη τῆς δικαιοδοσίας του, ἐγνώρισε τοὺς ὑποδεεστέρους του, καὶ τοὺς κατέπληξε διὰ τῶν εἰδικῶν γνώσεων, διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ διὰ τῆς εὐπροσηγορίας του. Ἐνὶ λόγῳ ὁ νέος ἐπιβεωρητὴς ἐπέτυχε παντοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἐλητμόνησε καὶ τὰς ῥαδιοουργίας τῆς αὐλῆς. Λαβὼν ἀφορμὴν μετέβη εἰς τὸ παλάτιον, συνωμίλησε μετὰ τοῦ ἰδιαίτερου γραμματέως, ἔδειξε τοσαύτον σέβας πρὸς αὐτόν καὶ τοσαύτην πείραν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ὑπουργήματός του, ὥστε τὸν ἐγοήτευσε.

— Τῇ ἀληθείᾳ, Κ. Νεύδεργ, εἶπεν ὁ γραμματεὺς, μ' ἐκπλήττετε. Σὰς λέγω μετὰ πάσης εἰλικρινείας, ὅτι δὲν ἐπερίμενα ἀπὸ νέον ἄνθρωπον ὁποῖος εἶσθε τοσαύτην γνώσιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν καθήκοντων ὑπηρεσίας εἰς ἣν δὲν ἐνητχολήθητε μέχρι τῆς σήμερον. Σὰς γνωρίζω χάριν διὰ τὰς ἰδιαίτερας πληροφορίας τὰς ὁποίας μ' ἐδώκατε. Ἔως τὴν κατὰ δυστυχίαν τὰ τῆς διοικήσεως, βιάζομαι νὰ τὸ εἰπῶ, δὲν ἐγίνοντο γνωστὰ οὔτε εἰς αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπομένως πολλαὶ καταχρήσεις συνέβησαν. Ἡ ὑψηλότης του, εἶμαι βέβαιος, θὰ ἐκτιμήτῃ τὸν ζήλόν σας. Ἐπέστρεψε σήμερον τὸ πρωὶ ἀπὸ τοῦ κυνήγιον· θὰ συνεργασθῶ μετ' ὀλίγον μετ' αὐτοῦ, καὶ θὰ τὸν ὁμιλήσω σπουδαίως . . . Ἐλπίζω ὅτι θὰ παρουσιάσῃτε αὐρίον.

— Ὅπως μὲ ὁδηγήτετε . . . ἡ ἐπιθυμία μου βεβαίως εἶναι μεγάλη.

— Αὐρίον, μάλιστα, αὐρίον. Ὑγιαίνετε, Κ. βαρόνε, σὰς περιμένω.

Καὶ λαβὼν αὐτὸν φιλικῶς ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν προσέπεμψε μέχρι τοῦ ἀντιθαλάμου.

Ὁ δὲ Φρεδερίκος ἐπιστρέψας εἰς τὸ κατὰλυμά του ὅλος εὐχαριστημένος, εὔρε τὸν Λοδουβίκον ἀνήσυχον, καὶ σπεύοντα νὰ ὀργανίσῃ στάσιν μαλὴ τῶν εἰς τὸν δὲν ἐπ' ἀνήρχετο. Εὔρε δὲ συγχρόνως καὶ νέον ἐπιστολὴν τοῦ ἀγνώστου, ἧς τινος τὸ περιεχόμενον τὸν κατετρόμαξεν. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη περιείχε δύο παραγγελίας, περὶ τῆς ἀξίας τῶν ὁποίων ἀς κρίνῃ ὁ ἀνυπόστατος.

Πρώτη παραγγελία. Τὸ ἑσπέρας τῆς ὑποδοχῆς νὰ δώσῃς ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ἡγεμόνος δύο ῥαπίσματα εἰς τὸν ἱππότην Λουδὸλφον, ἐπιστήθιον τοῦ ἡγεμόνος αὐτοῦ.

Δευτέρα παραγγελία. Νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὴν Κ. Ζέρτ, εὔνοον τοῦ ἡγεμόνος, νὰ σὲ δεχθῇ κρυφίως εἰς τὸν κοιτῶνά της τὸ μεσονύκτιον.

Προσεπιστέλλοντο δὲ καὶ τὰ ἀνυχάζοντα περίεπτα,

Z.

Ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ περίκομφον ὄχημά του διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν αὐλὴν, ὁ ξενοδόχος ἐνεχείρισε πρὸς αὐτὸν φάκελλον μικρὸν μὲν ἀλλὰ βαρὺν, τὸν ὁποῖον ἀποσφραγίσας εὔρε ποσότητά τινα φλωρίων καὶ τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν.

« Φίλτατε Φρεδερίκε! Ἐλησμόνησα νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι ὁ ἡγεμὼν ἀγαπᾷ νὰ παίζωσιν οἱ παρ' αὐτῷ πολυδάπανον παιγνίδιον, νὰ χάνωσι καὶ νὰ κερδαίνωσιν ἀδιαφόρως· διότι τὸ θεωρεῖ ὡς ἴδιον χαρακτηρισμὸς μεγαλοπρεποῦς. Παίξε ἀδιακόπως καὶ ἀδιακόπως χάνε, κέρδαινε καὶ διπλασίαζε. Θὰ τὸ παρατηρήτῃ καὶ θὰ σὲ γνωρίζῃ χάριν.

« Μὴ λησμονῇς τὸν Λουδὸλφον καὶ τὴν Ἀμαλίαν. Ἡ πάλιν ἤρχισε, τέκνον μου. Ἀνάγκη νὰ καταφέρῃς ταχεῖαν καὶ δυνατὴν πληγὴν ἂν θέλῃς νὰ μὴ καταστραφῇς. Οἱ ἀνταγωνισταί σου εἶναι δαίμονες· μὴ λησμονῇς ὅμως ὅτι εἰς τὸν νέον διάβολον πρέπει νὰ ἀντιτάττωμεν ἕνα καὶ μισόν. Ἐσο βέβαιος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἂν ἀκολουθήσῃς τὰς ὁδηγίας μου. Ἀλλὰ δὲν ἀνησυχῶ· τὸ παρελθὸν σου μ' ἐγγυᾶται διὰ τὸ μέλλον· τὸ μὲν θάρρος καὶ ἡ ἀταραξία σου ἀρκοῦσι διὰ τὸν Λουδὸλφον, ἡ δὲ ἐνθύμησις τῆς Κωνσταντίας διὰ τὴν Ἀμαλίαν.

» Μὴ λησμονῇς τὸ περίεπτον.

» M. C. R. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ὁ Φρεδερίκος ἀναβὰς εἰς τὴν ἀμαξίαν ἔφθασεν ἐν τάχει εἰς τὸ παλάτιον. Εὔρε δὲ ἀπείρους τοὺς κεκλημένους. Καὶ ὅτε ἀνηγγέλθη τὸ ὄνομα τοῦ βαρόνου Νεύδεργ, συμβούλου καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοσίων κτημάτων, περιέρχεται ἑξωγραφητὴ εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα, καὶ ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς αὐτόν.

Ἡ ἐντύπωσις ὑπῆρξεν ἀρίστη· διότι ὁ Φρεδερίκος ἦτο ὡραῖος, ὑπέρτερος καὶ τῶν ὡραιότερων νέων ὅσοι ἦσαν εἰς τὴν αἶθουσαν. Αἱ κυρίαι τοῦλάχιστον ἐξέφρασαν ἅπασαι τοιαύτην γνώμην, ἐνῶ οἱ κύριοι ἀνυψοῦντες τοὺς ὤμους,

— Σύμβουλος καὶ ἐπιθεωρητὴς! ἐπιθύρσαν· τί γελοῖον! αὐτὸ τὸ ἀμύσακον παῖδιον! . . . Ποῦ εἶχε τὸν νοῦν τοῦ ὁ Κ. Γροσενστέιν;

— Παράδοξον! ἀνεφώνησάν τινες κυρίαι. Διὰ τί δὲν ἐφαίνετο ἕως τὴν ὥρην ὁ βαρόνος Νεύδεργ; εἶναι ὡραῖος, φίλτατῃ μου! ἡ συναναστροφὴ μας ἐκέρδησε τὰ μέγιστα. Ὁ Κ. Γροσενστέιν εἶναι ἐνίοτε εὐτυχὴς εἰς τὰς ἐλλογάς του.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Φρεδερίκος ἐλθὼν πρὸς τὸν ἰδιαίτερον γραμματέα συνέβληψε φιλικῶς τὴν χεῖρά του, καὶ μετὰ ταῦτα διευθυνθεὶς θαρραλέως πρὸς τὴν Ἀμαλίαν, ἱσταμένην πρὸς τὴν ἄνω ἄκρην τῆς αἵθουσας, καὶ διασχίτας τοὺς περὶ αὐτὴν τὴν ἐχαιρέτισε μειδιῶν, καὶ εἶπε·

— Πρώτῃ μου φροντίς, Κυρία, εἶναι νὰ σὰς ὑποβά-

ἴδω τὰ σεβάσματά μου . . . Ὁ καιρὸς μ' ἐφάνη τό-
σω ἀτελείωτος ἀφοῦ εὐτύχητα νὰ σὰς ἰδῶ τὴν τε-
λευταίαν φορὰν, ὥστε ἀδύνατον νὰ περιμένω μίαν
στιγμὴν περισσύτερον.

— Τῇ ἀληθείᾳ, Κ. βαρόνε! σὰς εὐγνωμονῶ
τῶντι . . . ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι εἴθε εἰλικρινής.

— Καὶ διὰ τί ἀμφισβάλlete; ἀπεκρίθη ἐντόνως ὁ
Φρεδερίκος.

— Θαυμάζω τὴν μετριοφροσύνην σας. Θέλετε νὰ
μὴ ἀμφισβάλλω διὰ τὴν εἰλικρινείαν σας!

— Πῶς; δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ, κύριε. Ποῖος
τολμᾷ νὰ εἴπῃ ὅτι ἀφοῦ σὰς ἰδῇ τις μίαν φορὰν, δὲν
περιμένει ἀνυπομόνως τὴν εὐτυχίαν νὰ σὰς ἰδῇ καὶ
δευτέραν;

Ἡ φιλόφρων αὕτη ἀπάντησις τόσῳ μᾶλλον εὐη-
ρέστησε καθόσον ἦτο ἀπροσδόκητος. Βεβαίως θὰ
ἠρρυθρία ἡ Ἀμαλία ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐρυθρία εἰσ-
έτι, καὶ ἂν τὸ κοκκινάδιόν της δὲν ἐπεσκίαζε τὸ φυ-
σικὸν ἐρυθρίμα. Ἀπεκρίθη λοιπὸν διὰ μόνου τοῦ
βλέμματος, καὶ ἐκτοτε ὅλοι οἱ παρестῶτες ἐνόησαν
τὴν ἀξίαν τοῦ νεήλιδος, καταβαλόντας καὶ τοὺς εὐ-
νουστέρους τῆς αὐλῆς.

Ἡ συνομιλία ἐξηκολούησε καὶ περαιτέρω μετὰ
τῆς αὐτῆς ζωηρότητος καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυ-
χίας τοῦ Φρεδερίκου. Ἐν τοσούτῳ ἦλθε καὶ ὁ βα-
ρόνος Γροσενστεϊν· ἀλλ' ὁ νέος σύμβουλος, διατη-
ρῶν τὴν ἀταραξίαν ἐκείνην ἣτις διπλασιάζει τὴν
ἐπιτυχίαν διότι προμάζει τοὺς ἀντιπάλους, μόλις
ἐπρόσεξεν εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ· ἐξηκο-
λούησε δὲ διαλεγόμενος μετὰ τῆς σοιτάνας καὶ
θριαμβεύων.

— Φίλε μου, εἶπε γέρον τις αὐλικὸς θεὸς τὴν
δεξιὰν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ γείτονός του, ἰδοὺ ἥλιος
ἀνατέλλων. Καὶ ἔδειξε τὸν Φρεδερίκον.

— Καὶ πόθεν ἀνατέλλει; τίς εἶναι ὁ ὀρίζων του;

— Τῇ ἀληθείᾳ οὔτε τὸν εἶδα, οὔτε τὸν ἐγνώ-
ρισα. Βλέπω μόνον τὸ μέλλον του.

— Συνειθίζετε, φίλε μου, νὰ παίζετε, ἠρώτησε
τὸν Φρεδερίκον ὁ ἰδιαιτέρος γραμματεὺς.

— Μάλιστα, καὶ πολὺ.

— Λοιπὸν, ἰδοὺ ἐτοιμάζονται.

— Καλὰ . . . πλὴν περιμένω πάντοτε ἀπὸ τὴν
καλοσύνην σας . . .

— Μὴν ἀνησυχῆτε· θὰ ἔλθω νὰ σὰς εἰδοποιήσω
ὅταν ἡ Ὑψηλότης τοῦ ζητήτῃ νὰ σὰς ἰδῇ. Τὸν ὠμί-
λησα τὰ δέοντα . . .

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐσφιγξε τὴν χειρὰ του. Ὁ δὲ
Φρεδερίκος καθήσας παρὰ τράπεζαν ἤρχισε νὰ παί-
ζῃ, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ γενναϊότης του κατετρόμαξε
τοὺς ἀνταγωνιστάς του. Τὴν ὥραν ἐκείνην εἰσῆλθε
καὶ ὁ ἡγεμὼν, καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του ἀπηγό-
ρευσε νὰ σηκωθῶσιν οἱ καθήμενοι ἢ νὰ διακόψωσι τὰ
παιγνιδία των. Ἀφοῦ δὲ περιῆλθε τὴν αἴθουσαν ἔχων
ἥθος ἀνάλητον μὲν ἀλλ' ἱλαρὸν, καὶ ἀποτεινὼν λό-
γους τινὰς ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, ἐστάθη πλη-
σίον τινῶν παιζόντων.

Ὁ Φρεδερίκος ἐκέρδαινε τότε καθ' ὑπερβολὴν, καὶ
μετὰ μαχίστης ἀδιαφορίας ἐρρίπτεν, οὕτως εἰπεῖν,

τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἐκέρδαινεν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν
βλέπων μακρόθεν ἐμειδία. Ὁ Φρεδερίκος ἐκέρδησε
καὶ πάλιν.

— Διπλᾶ! ἀνέκραξεν ἀδιαφόρως. Στοιχημα-
τίζετε;

— Ὅχι! ἀπεκρίθη ὁ ἀνταγωνιστὴς του σηκωθείς
ὠργισμένος. Ἄλλος δὲ διαδεχθεὶς αὐτὸν ἐκέρδησε.

— Διπλᾶ! εἶπεν ἐκ νέου ὁ Φρεδερίκος, τὸ ἥθος
ἔχων πάντοτε ἀδιάφορον καὶ ἔχασε.

— Διπλᾶ! καὶ πάλιν ἔχασε.

— Λοιπὸν διπλᾶ! ἐπανελάβε γελῶν.

Τὴν φορὰν ταύτην ἐκέρδησεν ὁ δὲ ἀντίπαλός του,
μὴ τολμῶν νὰ παίξῃ ἐκ νέου, ἐτηκώθη. Ἀλλ' ἐπὶ
τινα ὥραν οὐδεὶς συγκατένευσε νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ·
ἐπὶ τέλους εἰς ἐξ ὧν τὸ ἀπεφάσισεν.

— Ἀ! εἶπε γελῶν ὁ Φρεδερίκος . . . εἰς ἐναν-
τίον ὧν! . . . Λοιπὸν ἔγεινα τραπεζίτης;

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφάνη ἀστεία εἰς τὸν ἡγε-
μόνα, καὶ ἐγέλασεν.

— Ἐρχομαι νὰ σὰς προσκαλέσω, εἶπε πρὸς τὸν
Φρεδερίκον ὁ ἰδιαιτέρος γραμματεὺς· ἡ Ὑψηλότης
τοῦ σὰς ζητεῖ.

Ὁ Φρεδερίκος ἠκολούησε τὸν γραμματέα ὥστε
τὸν ὠδήγησε πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἱστάμενον παρὰ τὴν
ἐστίαν, ὥστε, ἔχων ἤδη ἀγαθὰς πληροφορίας περὶ
αὐτοῦ, ἤκουσε τὰς πρώτας φράσεις του μετὰ πολ-
λῆς εὐμενείας. Καθόσον δὲ ἐπροχώρει ἡ συνδιάλεξις
ὁ ἡγεμὼν ἐφαίνετο ἔτι μᾶλλον εὐχαριστημένος. Καὶ
ὁ μὲν Φρεδερίκος, εὐγνωμονῶν διὰ τὴν τόσῃ συγ-
κατάσπιν, ἤρχισε νὰ ἐξηγῇ τὰς ιδέας του περὶ τῶν
καθηκόντων του, γενομένης τῆς συζητήσεως ζωηρο-
τέρας· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπεδοκίμαζε πάντοτε καὶ ὑπηγό-
ρευε τὰς ιδέας τὰς ὁποίας ἀνέπτυσεν ἀμέσως ὁ Φρε-
δερίκος, καταδεικνύων τὴν ὀρθότητά αὐτῶν, καὶ ἐπι-
στηριζόμενος ἐπὶ παραδειγματῶν καθ' ἃ ἡ ἐφαρμογὴ
των ὑπῆρξεν ὠφελιμωτάτη. Ἀλλ' αἰφνης ὑπολαβὼν
ὁ ἡγεμὼν,

— Λοιπὸν, βαρόνε, εἶπε μὲ οἰκειότητα, ἐκπλη-
ροῦτε χρὴ ἐπιθεωρητοῦ ἀπὸ εἴκοσι χρόνων;

— Ὑψηλότης, ἀπεκρίθη ὑπομειδιῶν καὶ κύπτων
εὐσεβάστως τὴν κεφαλὴν, μόλις εἶμαι εἰκοσιδύο.

Καὶ ὁ ἡγεμὼν γελάσας, ἐκτύπησε τὸν ὦμόν του,
καὶ εἶπεν·

— Ἔχετε δίκαιον, ἡπατήτην. Ἦθελα νὰ εἰπῶ
ὅτι πρὸς εἴκοσι χρόνων ἔπρεπε νὰ ἦσθε· τότε καλῆ-
τερα θὰ ἦσαν τὰ πράγματα.

Ἡ φράσις αὕτη ῥηθεῖσα μεγαλοφώνως, καὶ ἀκου-
σθεῖσα παρ' ὧν, ἐπροξένησε τοιαύτην ἐντύπωσιν,
ὥστε πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὸν
Φρεδερίκον.

— Ἀλλὰ, ἐπανελάβε ὁ ἡγεμὼν, καιρὸς παντὶ
πράγματι· ἄλλοτε ὁμιλοῦμεν περὶ ὑποθέσεων. Τώρα
παίζετε, καὶ δὲν θέλω νὰ στερήσω τὴν συντροφίαν
ἀπὸ τὸν . . . τραπεζίτην της.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐγέλασε, καὶ ἐνευσεν ἐπιχαρί-
τως πρὸς τὸν Φρεδερίκον, ὥστε ἀποσυρθεὶς ἐπανε-
λάβε τὸ παιγνιδίον του.

— Νὰ σὲ εἰπῶ, Λουδὸλφε, εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ

ἡγεμῶν, ἓνα μόνον ἀντάξιόν σου γνωρίζω ἐδῶ εἰς τὸ παιγνίδιον· τὸν Κ. Νεύβεργ.

Ὁ Λουδόλφος ἐνόησε τὴν προσταγὴν, καὶ ἦλθε ἔχων ὡς πάντοτε αὐτάρεσκον, ἐκλήσθη ἀπέναντι τοῦ Φρεδερίκου, ὅστις μόλις τὸν εἶδε καὶ ἐταράχθη, ἐν θυμῷ τίς ἐμελλε νὰ πράξῃ· ἀλλ' ἡ ταραχὴ τοῦ ὑπῆρξεν ἀκαριαία. Ὅτε δὲ ἐκλήσθη ὁ Λουδόλφος, ἔδειξεν ὅτι ἤθελε νὰ σηκωθῇ.

— Θέλετε νὰ παίξετε μαζὶ μου, Κ. . . Λουδόλφε, ἠρώτητεν ἀνυπομονῶς, καὶ ῥίψας βλέμμα καταφρονητικὸν εἰς αὐτόν.

— Ναι, βέβαια! ἀπεκρίθη ὁ Λουδόλφος ἀπορῶν συνάμα καὶ δυσανασχετῶν.

— Ἄ! ἀνέκραξεν ὁ Φρεδερίκος καθήσας ἐκ νέου ὑπεροπτικῶς.

Καὶ τὴν ἐμιλίαν καὶ τὰς κινήσεις αὐτὰς ἤκουσε καὶ ἶδεν ὁ ἡγεμῶν. Καὶ ἀπορήτας ἔβλεπε μακρόθεν καὶ τοὺς δύο. Ὁ Λουδόφως ἐτοιμάσας τὰ χαρτία, ἔδωκε πρὸς τὸν Φρεδερίκον.

— Δὲν παίζω πλέον μὲ αὐτὰ τὰ χαρτία, ἀνέκραξεν ὁ Φρεδερίκος, ῥίψας αὐτὰ κάτω.

Ὅλοι οἱ παρευῶντες ἐσκηώθησαν ὡς ἂν ἠλεκτρίσθησαν συγχρόνως.

— Πῶς! πῶς! κύριε, ἠρώτησεν ὁ Λουδόλφος φελλίζων.

— Ἐξω! ἔξω! καὶ μὴν ἡ βία σου μὲ ταραττεῖ φύγε.

Καὶ μὲ τὸ χειρόκτιόν του ἐκτύπησε τὸν Λουδόλφον εἰς τὸ πρόσωπον.

— Κύριε! ἀνέκραξεν ὁ Λουδόλφος σηκωθείς ὡς μαινόμενος ἂν δὲν ἦμην ἐδῶ . . .

— Ἄ! θεέ μου! ἀνερώνησεν ὁ Φρεδερίκος, τὸ ἐλθισμόνητα.

Καὶ διευθύνθη ἀμέσως πρὸς τὸν ἡγεμῶνα, ὅστις παρετήρει ἀνησυχῶς τὴν σκηνήν.

— Ἰψήλοτατε, εἶπε γονυπετήτας, ἔξαιτοῦμαι τὴν συγχώρησίν σας διότι παρεφέρθη ἐπὶ παρουσίᾳ σας, καὶ πῦρ ἐν τῷ χρέος μου . . . ἀλλ' ἦτον δυνατὸν νὰ ἐπὶ ἐσθ' ὅτι ὁ ἄτιμος αὐτὸς βιά ἐτόλμα . . .

— Ὁ ἄτιμος! . . . κύριε! ἐπανέλαθεν ἐντόνως ὁ ἡγεμῶν.

Ὁ δὲ Φρεδερίκος ἀνασηκωθείς.

— Πῶς ἂν ἐπίβουλον, εἶπε, νὰ μετ'χειρισθῶ δὲ ἄνθρωπον στὴ ματις ἐνταῦθα ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην καὶ φέροντα ἐπὶ εἰς τὴν πλάτην τὰ στίγματα τῆς ἀτιμίας σου;

Καὶ ὁ ἡγεμῶν ἀνασφιστῆρας ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Φρεδερίκον, καὶ ἠρώτησε.

— Τί λέγετε, Κ. βερόνε;

— Ὅτι λεγῶ εἶναι εὐκολώτατον ν' ἀποδείχῃ . . . ἂν ἀπατώματι, συγκαταναύω . . .

Ὁ δὲ Λουδόλφος λειποθυμήτας κατέπεσεν.

— Ἐπάρετέ τον! προσέτιξεν ὁ ἡγεμῶν μὲ φωνὴν τέλειον. Δοναστεῖν! εἶπε πρὸς τὸν ἰδικαίτερόν του γραμματέα, συνιδευντέ τον καὶ ἔπειτα ἐπιστρέψε ἀμέσως. Σὺ δὲ, Κ. σύμβουλε, σὰς περιμένω αὐριον τὸ πρωῒ . . . καὶ τότε βιά ἰδῶ ἂν πρέπει νὰ σὰς συγχωρήσω.

Καὶ ἀπεχαιρέτισε τὸν Φρεδερίκον, ὅστις γονυπετήτας, ἀνέχωρησε μετ' ὀλίγον μεταξὺ τοῦ θορύβου. Πάντες δὲ ἐτρεπύον ν' ἀποσυρῶσιν ὅτε διέβαιναν, ὡς ἂν ἦτο ἄγγελος ἡλέθρου. Αὐτὸς ὅμως διέβη ὑπερηράνως, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν ἀμαζάν του, ἐπανῆλθε ταχέως εἰς τὴν οἰκίαν του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΒΑΜΒΑΣ.

(Τέλος. Ἰδε τοῖς ἀλλοῖς Ρ.Λ.Α.)

— 0 —

Πρῶτον διεῖλε τὴν σχολὴν εἰς πέντε τάξεις, ὑποδιελὼν τὰς πολυαριθμωτέρας εἰς τμήματα. Τίνες δὲ ἦσαν οἱ μέλλοντες διδάσκειν καὶ τινὰ τὰ διδασκόμενα; Τὰ περὶ τούτων ἰδε διετάξε· τὴν μὲν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν ἀνέθηκεν ἀνδρὶ ἐπίσης πολλῆς σοφίας κατόχῳ τῷ ἀοιδίμῳ Κωνσταντίνῳ Βαρδαλάχῳ, συνεργῶς προσλαβόντι τὸν Ἀπίστολον Ψορᾶν καὶ ἑτέρους πολλοὺς καὶ καλοὺς διδασκάλους· τὰ δὲ μαθηματικὰ ἀρῆκε τῷ καὶ πρότερον ταῦτα εὐδοκίμως διδάσκοντι Ἰωάννῃ τῷ Σελεπῇ· ἕνας δὲ γλῶσσης ὡς ἀναγκαίας ἐνέκρινεν εἰς τὸν κανονισμὸν τὴν Γαλικὴν καὶ τὴν τῶν κρατούντων, ὧν ἀξιολόγους προσεκάλεσε διδασκάλους· τῇ μὲν πρώτῃ, τὸν ἐπὶ φελληγητισμῷ καὶ ταῖς περὶ τὴν καθ' ἡμέραν Ἑλληνικὴν μελέταις γνωστὸν Γαλάτην Ἰωάννην τὸν Δουῖδ' τῆς δὲ δευτέρας, ἑτέρον· τῆς δὲ ὡς ἐπίσης ἀναγκαίας εἰς τὴν ἐμπορίαν Χιον εἰσαχθεῖσθαι ναυτικῆς ἐπιστήμης τὸν καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἀγνωστὸν διδασκάλον Ἀναώνιον τὸν Σιδόνιν, Ἰταλὸν τὸ γένος. Φιλοσοφίαν δὲ καὶ φυσικὰς ἐπιστήμης ἀνέδειξε αὐτὸν καὶ μετὰ κλέους ἐδίδασκεν αὐτὸς ὁ Βάμβας, πάρος τῆς φυσικῆς καὶ γημικῆς ἀληθείας διὰ πειραμάτων ἐπιβεβαιῶν, ὡς ἔχων πόνους πάντα τῆς φύσεως καὶ τῆς γῆρας τὰ ἐνοαλεῖα, δεστυχῶς οὐδὲ νῦν ἐπὶ ἐν αὐτοῖς τῶν Γυμνασίων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ὑπάρχοντα· καὶ ταῦτα μὲν οὕτω· ταῖς δὲ καὶ περὶ βαρύνοντες ἀνωστὸν ἕως τότε εἰς Ἑλληνικὰ παιδευτήσια, ἵν' τῇ διαφρονώσει καὶ τῇ διευθύσει τοῦ περὶ τὸν εἶναι παιδευτηρίου, ὑπερ ταχέως παρήγαγε καρπὸς, κατεφάνη ὁ διδασκαλικὸς καὶ διοικητικὸς νοῦς τοῦ Βάμβας. Τίς ἐκ τῶν προσφωτέρων Χιον μετὰ θαυμασμὸν δὲν ἐνθυμεῖται, ὅτι καίτοι πλείστοι μὲν ἦσαν οἱ ἐγγῶροι μαθηταί, πλείστοι δὲ οἱ πολλὰ γόθεν ὑπὸ τῇ σφαιρῇ τῆς σχολῆς καὶ τοῦ Σχολάρχου προσελκυθέντες, ἀλλ' ὅμως οὐ μόνον θαυμαστὴ ὑπῆρχεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς διεγερθεῖσα πρὸς τὰ μαθήματα ἀμιλλα καὶ ἡ πρόοδος, ἀλλὰ καὶ ἡ σὴ